

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Decreta

Brant, Sebastian

[Basel], after 1. März 1499

Sessio quadragesima De consensu felicis pape

[urn:nbn:de:bsz:31-313515](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313515)

Sessioquadragesima

cōclauis fuit p̄ dictū cardinalē Arelatē. publice nūciata decātorq; De deū laudam⁹ poēs supra dictos ad eligēdū deputatos cōcorditer sup electione ipsa deū glorificantes et orationib⁹ cōuenientibus subūctis / ipsi a cōclauē erierunt in pluriālib⁹ ⁊ mitris / alijsq; habitib⁹ cōdecētib⁹ p̄ vt statū vniuersalijsq; cōpetebat cōcomitatib⁹ platis ⁊ alijs suppositis huius sacri cōcilij ac professionibus omnī collegiorum et cōuentū huius ciuitatis Basiliē. cū reliquijs et decētib⁹ ornamētis populiq; multitudine copiosa ecclesiā maiorē Basiliē. adierunt / vbi ipsi prelati et alijs de sacro concilio vnanimitē deo gratias reulerunt. Iteratoq; sepe dictus domin⁹ cardinalis Arelatē. in ambone sēntibus omnibus electoribus deputatis ⁊ in hoc cōsentientib⁹ atq; idē ipsū approbantib⁹ reulit quomodo ipsa electio rite et canonice fuerat celebrata Notarijs apostolicis qui in cōclauē fuerant etiam idē attestantib⁹. Que omnia cōsiderans hec sancta Synodus ⁊ spē magnā gerens in dño q̄ pfatus Amedeus p̄ sapientia experientia iusticia demētia et ceteris virtutibus suis plurimos fructus salutis efficiet in populo dei / fidem cōseruando / mores reformando pacēq; cōponēdo inter principes christianos et p̄p̄os velut s̄citaris amator et pacis cultor / qui cū omnibus pacem ⁊ cū nullo differentia aut discordiā habere fama domui sue bene et laudabiliter p̄positus grandiuq; populorū prudentissim⁹ gubernator et in rebus ecclesiasticis et spūali⁹ bus nō mediocriter exercitatus habita sup hoc in quattuor deputatio. nibus omnī suppositorū huius sacri cōcilij cōcordi ⁊ vnanimi delibe ratione. Et demū in generali cōgregatione cōclusionē subsecuta ipsaz electionem laudat / recipit et approbat ⁊ ex habundanti ⁊ ex certa sciētia hoc presentī decreto ratificat et cōfirmat. Declarans eundē Amedeū absq; vlla exceptione ab vniuersali ecclesia teneri / haberi et reputari debere electū in verū ⁊ legitimū summū et Romanū p̄ntificem. Et hoc ipsum p̄ presentis decreti publicationē ad noticiā volum⁹ deduci cū ceterorum. Datum in Sessione nostra publica in maiori ecclesia Basiliē. solenniter celebrata. xv. kalēdas decēbris. Anno a natiuitate dñi Millesimoquadringentesimo tricesimonono.

¶ Sessioquadragesima De consensu felicijs pape.

Sacrosc̄tā generalis Synodus Basiliensis in spiritus sancto legitime cōgregata / vniuersalem ecclesiā representans / Ad perpetuā rei memoriam. Lū sicut ait beat⁹ Hilari⁹ pp̄riū ecclesie esse solet vt tunc vincat cū ledit tūc intelligat cū arguitur tunc secura sit cū sepata videtur Archa enim per quā ecclesia designat̄ eleuata est in sublime cōfidit hec sancta Synodus q̄ ille qui post nubilum dat serenum inditam sponsaz suam succedentibus turbationū fluctibus agitatum oculo clemētiori

Sessio quadragesima

et alto respicit nō ferens eam in sui nominis iniuriam diūtius concu-
cari Ipsa etenim Synodus posuit in domino spem suam et factus est
protector eius/nec misericordiaz suā abstulit quā varijs aduersitatē generi-
bus congrua apposuit remedia p̄mentibus quidem grauibus calami-
tatibus et irruentibus personis aduersus ecclesiā ipsam et auctoritatē
eius excitauit eandē sanctā Synodū spiritus paracletus vt ad electio-
nem noui pastoris et romani procederet pontificis qui se apponeret
murū pro domo israel/Quequidem electio tam cū solēnitare cōgrua
in eadem Synodo rite et canonice celebrata extitit de persona sanctis-
simi felicitis quinti tunc Amedei ducis Sabaudie ac decani militū in
solitudine rippalie Hebenneſi dyocesis in humilitatis spiritu dño fa-
mulantiū pur in decreto tricesimenone Sessionis dicte Synodi sup̄
hoc confecto plenius continet Luitus tenor talis est.

¶ Sacrosancta etc. Ad p̄p̄uā rei memoriā. Deus patrū nostrorum
etc. post cuiusquidē decreti publicationē prefata Synodus dilectissi-
mū ecclesie filiū Ludouicū tituli sancte Cecilie p̄sbyterū cardinalem
Arelatē. vulgariter nūcupatū de latere et alios legatos et oratores
suos videlicet plerosq; epos abbates magistros et doctores iuris di-
uini et humani nobilem virum Johannē comitem in Tierstein prote-
ctorem dicte Synodi imperiali auctoritate deputati vicegerentem et
certos milites ad eundem electū transmittendos duxit vt ipsi electi-
onem p̄fatā p̄sentarent et consensū eius exposcerent et requirerēt iuxta
formā in decreto tricesime septime Sessionis p̄fate Synodi statutā et
ordinatā Quibusquidē legatis et oratorib; in p̄fati electi snia cōstitu-
tis ipsum q; p̄sentato sibi die videlicet iouis. xvij. mensis decembris.
Anno a natiuitate dñi Milleſimoquadringentesimoricesimonono
decreto electionis predicte ex parte eiusdē Synodi supplicī precū instā-
tia repetitis vicibus requirentibus quatinus pro cōsolatione ecclesie
dei maximis hīs rēp̄dibus aduersitatibus et tribulationib; cōstitu-
te electioni hmōi acquiescere et cōsensum prestare altaq; ad quē iuxta
decretū. xx. xvij. Sessionis hmōi tenebat facere et adimplere dignaret.
idem electus tunc in magna vt cernebat spiritus anxietate constitut^o
merore cōpressus. Cum hinc desiderium quietis cui sub suauī cōtem-
platione deposita tēporaliū negotiorū cura vacare delegerat in solitu-
dine predicta retraheret et humane cōditōe infirmitas honoris et ma-
gnitudine refugeret huic vniuersalis ecclesiā auctoritas et rei publice
necessitas impelleret/et licet diūt^o trepidauerit ignorans quid cōsul-
tius ageret in premillis post multiplices seorsum cū grauibus perso-
nis habitas cōsultatiōes metuēs etiā vt dicebat/ ne ipsius sic ad vni-
uersalis ecclesie et rei publice ministeriū necessitate cogente vocati con-
tradictionis reluctatio diuinā contra se indignationē puocaret et gra-
uioris forsā dispēdij in ecclesia dei occasione induceret nō honoris aut
sp̄aliū rerū cupidine duct^o S; obsequēdi necessitate impulsus et affe-

Sessio quadagesima

ctu publice salutis procurande in humilitatis spū tanti oneris sarcine
humeros supposuit et se aplice sollicitudinis iugo submisit/ Electione
qz de eo facte genib⁹ flexis et oratorisqz lachrymis/ etiam infra statutum
ad hoc in decreto. xxvij. Sessionis hmoi terminū ad laudē dei omni
potentis deuote cōsensit z humiliter acquieuit/ ac p dictū cardinalem
quo vocari uellet noie interrogat⁹ put moris est in romanū p tpe pon
tificē electo felix nomē duxit sibi eligendū clamide z caputio quib⁹ tūc
uebat depositis etiā genib⁹ flexib⁹ p fessioez iuxta p fate tricesime septi
me Sessionis cōtinentiā atqz formā emisit/ et pp. ia manu subscripsit
die et anno supert⁹ expressis cuiusquidē p fessionis tenor talis est.

In nomine sancte z indiuidue trinitatis patris z filij z spū sancti
Ego felix elect⁹ in papā omnipotēti deo cui⁹ eccliam suā p fidiō regen
dā suscipio z beato Petro apolorū principi corde z ore p fiteor quādiu
in hac fragili uita cōstitutus fuero me firmiter credere z tenere fidē ca
tholicā fm traditionē apolorū z generalū cōcilioz/ z alioz sanctorū z
patrū maxime aut sanctorū octo concilioz vniuersaliū uidelicet primi
niceni secūdi cōstantinopolitani tertij ephesini et quarti calcedonen
quinti z sexti. Itē cōstantinopolitani septimi. Itē niceni octauū qz cōstā
tinopolitani/ necnō lateranenē lugdunenē. viennenē. cōstantienē. et Basī
lienē. generalū etiā cōcilioz/ et illā fidē vsqz ad vnū apicē inuiolatā ser
uare z vsqz ad aiām z sanguinē cōfirmare defendere et p dicare/ ritū
qz pariter sacramētoz ecclēsticorū ecclēsie traditū omnimodā p se
qui z obseruari polliceor etiā fideliter laborare p tuitione fidei catho
lice z extirpatione heresum z errorū reformatione morū executione et
obseruatione decretoz cōstantienē. z Basīlienē. cōcilioz ac pace in po
pulo xpiano/ iuro etiā psequi celebrationē cōcilioz generalū z p firma
tionē electionū iuxta decreta sacri Basīlienē. cōciliij hāc aut p fessionez
mea manu subscripsi z tibi oipotēti deo cui in die tremēdi iudicij reddē
turus sū. de hoc z alijs meis opib⁹ rōnē pura mente sup altare quā in
primo publico p fitorio solēniter repetā. **Q**uibus pactis cardina
lis aliqz legati z oratores p dicit iuxta cōmissionez z prātē eis traditā
ipm electū depositis sibi indumentis cōsuetis p traditionē uestis albi
coloris Et anuli de papatu inuestierunt/ z alba pluuiati ceterisqz orna
mentis papalib⁹ cōgruentib⁹ induerūt Et in cathedra posuerūt Ipse car
dinalis aliqz epī plati principes comites barones z nobiles reueren
tiā z obediētā romanis pontificib⁹ exhiberi solita exhibētes in pro
cessiōe solēni cruce pcedēte more papali vt deuit Ad eccliam monaste
rij sacri Mauritiij ordinis sacri Augustini in dicta solitudine p fitura
pcedentes/ z dū ipse elect⁹ fuit ante altare p ftrat⁹ diu orauit z hūmī
Tedeū laudam⁹ decāratōe finita z pat⁹ noster z alijs suffragijs z col
lecta cōsuet⁹ p dictū cardinale dicit⁹ eūdē electū inronisauerūt. Ipse su
p altare maius dicte ecclēie eleuātes/ demū ipse elect⁹ astātib⁹ ibidē solē
nē bñdictionē dedit z indulgētiā p cessit In his oib⁹ decētib⁹ z cōgruis

Sessio quadragesima

solēnitatib; obseruatis Queq; dē pmissa oia ser uarijs publicis z de
cē ad hoc spāliter requisitis testib; plerisq; platis principib; comitib; ba
ronib; nobilib; magistris doctorib; z alijs insignib; z notabilib; vi
ris ibidē pntibus z ista attestatib; gesta fuisse put in instrumētis pu
blicis qru tenores Ipsa Synodus pnti decreto habet z haberi vult
sufficenter expressis plenius continet.

Declaratio quod domino felici sit obediendum

Prefata igit; sacrosct; Synodus q̄ electionē felici tūc Amedei
hmoī et solēni decreto cūct; xp̄i delib; publicari curauit p̄sensū
p̄ eū dē electū. Dicte electioni p̄fatū ac sumi oplar; acceptationē h̄ p̄nti
decreto publicat z ad noticiā deducit z deduci vult singulorū Ipsasq;
electionē acceptationē p̄sensū p̄stacionē p̄fessionē inuestiturā et intro
nisationē gratas et ratas habēs auctoritate vniuersalis ecclesie et cer
ta scientia approbat roborat et cōfirmat. Decernēs z declarās eidem
electo tāq; vnico vero z indubitato ecclesie romane pastori ab oibus
christifidelib; de necessitate salutis obediendū fore z debere obediri
Ac eidem christifidelib; quacūq; etiā si impali cardinalatus patriar
chal; regali pōtificali abbaciali seu alia quib; ecclesiasticav; mūdana p̄
fulgeant dignitate / aut principat; ducat; marchionat; comitatus seu
cuiusuis alteri; dñi titulo patiant; necnō ciuitatū cōmunitatum opi
dorum villarū z locorū ac studiorū quorūcūq; vniuersitatib; et ecclesi
arū tā metropolitānarū aliorū cathedraliū q; collegiatarū caplis ac
monasteriorū cōuentib; / necnō ordinū medicarū generalib; mīstris et
p̄uincialib; / ac q̄buscūq; alijs cuiuscūq; dignitat; p̄minētē grad; or
dinis vel cōditōis fuerint sub obrestatiōe diuini iudicij / necnō excō
catoriōis suspēsiōis z interdicti ac priuatiōis oim dignitatū honoz et
officiorū ecclesiasticorū z tpaliū iurūq; feudoz z bñficiorū ecclesiasticorū
quorū penis quas alias iur; penas cardinales patriarche archiep̄
ep̄i abbates generales mīstri z p̄uinciales magistri z doctores / capla
cōuēt; ceteriq; sup̄anoīati z ali; ecclesiastici q̄cūq; mādar; hmoī iobedi
entes seu i aliq; cōtratenētes ip̄o facto icurrāt / ad ipas h̄o penas z re
ges / p̄ncipes / duces / marchiones / comites barones milites z alios
dños tpales z seculares p̄sonas quascūq; q̄ sūt iobediētes z rebelles
fuerint / ipsa sancta Synodus vniuersalis ecclesie seu ipse felix sua apli
ca auctoritate p̄cedere curabit iusticia mediāte auctoritate dei oipotētis
z eiusdē vniuersali eccleie districte papit atq; mādat; q̄renus eidē electo
h̄o z idubitato dicte romane eccleie pastori reuerētēte tenēt obediāt z
intēdāt. Et insup oia z singula i dulta lras p̄cessus snias cēsuras z mā
data p̄tensa p̄ Sabieles olim Eugenū papā quartū Qui tāq; scisma
tic; heretic; z alijs diuersis criminib; q̄b; ecclesiam dei icorrigibil; scā
dalizabat irretitus Et ab oī gradu honore z dignitate papali p̄fatā
synodū iusto iudicio deposuit z amor; exutit seu et; aucte quōlibet cō
cessa pmulgata d̄facto q̄ p̄missis obuiare possint put sūt cassa irrita

Sessio quadragessimaprima

et inania. Nulliusque roboris vel momenti fore decernens pariter et alios in decreto depositis et ammonitionis dicti Gabrielis quod incipit / Pro sperit dominus de excelso sancto suo. Contentis virpote fautorie scismatis et heresis et alios etiam iuris penis quas contrafacientibus et rebelles ipso facto incurrant. Inhibet ne prefato Gabrieli sic deposito et amore eiusque mandatis nunciis et litteris / aut exinde securis pcessibus sententiis et censuris preteritis quolibet obediatur pareant / seu ea crequant / aut exequantur seu pcurant eidem Gabrieli seu nunciis mandatis litteris et preteritis pcessibus sententiis et censuris suis huiusmodi vrentibus vel ea exequantibus assistentia auxilium consilium vel favore prestare presumant decretis aliis eiusdem synodi in suo robore nihilominus duraturis. Datum Basilee in sessione nostra publica in maiori ecclesia Basiliensi soleniter celebrata. iij. kl. Martij. Anno a natiuitate domini. M. cccc. l.

¶ Sessio quadragessimaprima in qua condemnantur quidam libelli scismatici et per Gabrielem olim Eugenium papam quartum.

Sacro sancta generalis Synodus Basiliensis in spiritu legitime congregata vniuersalem ecclesiam representans ad perpetuam rei memoriam. Licet ut sacrorum canonum aperte testatur auctoritas condemnatis de heresi et ab ecclesia dei pstratis nulla super catholicos iudicandi sit attributa vel pmissa ptra / ac fidelibus christicolis queuis illorum comunio sub grauissimis iuris diuini pariter et humani penis sit penitus interdicta / quod tamen inuale scite hominum malicia et humani generis inimico omnium heresum fautore pcurate plerumque nonnulli taliter danati sic suos obdurant animos in sua pprinatia gloriantes / Et vniuersalem ecclesiam ac sibi deuotos sub preteritis colore iudicialis sententie libelli scismatici et contempnibus et plenius in vniuersis afficere et perturbare non verentur. Non solum debitu sed et necessarium reputamus ut contra danabiles huiusmodi ausus debita ordinem antea digna que animaduersione contra talium fautores artius erurgamus.

Nuper siquidem dum Gabriel olim Eugenius papa quartus nuncupatus multiplicata et enormia crimina vniuersalem ecclesiam dei scandalizata que a deo notoria erant quod nulla tergiversatione celari poterat perpetraret / et ecclesiam audire ac preceptis statutis et ordinatibus synodalibus obedire contemneret / hec scita synodus necessarium esse iudicauit / ut cui pia non pderat correctio debita non parceret absasio. Postquam in multa longanimitate patientia et mansuetudine post plures ammonitiones expectauerat eundem ut salutare emendatione et criminum predictorum correctione efficeret / Tandem cum amplius differre non posset quominus fidei catholice et salute vniuersaliter christiane religionis sub auxilio ipsius paradici pudente eadem scita synodus in sessione publica Basilee. vij. kl. Julij. Anno a natiuitate